

nehe ie

LUKE ALLNUTT

naše

PLUS

Nebe je naše

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Luke Allnutt
Nebe je naše – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

LUKE ALLNUTT

naše

PŘELOŽILA KATEŘINA BÁRTOVÁ

nehe

ie

Copyright © Luke Allnutt 2018
All rights reserved
Translation © Kateřina Bártová, 2018
Cover design © Tomáš Cikán, 2018

ISBN 978-80-259-0810-5

**Pro Markétu,
Tommyho
a Dannyho**

Část

první

1

Než odešla, četla jako o život. Ve své oblíbené židli s pevným opěradlem, v posteli, podepřená hromadou polštářů. Knihy brzy přetekly z nočního stolku a vršily se na podlaze. Měla ráda zahraniční detektivní romány a prokousávala se jimi s cudně našpulenými rty a přísnou, nehybnou tváří.

Někdy jsem se v noci vzbudil a viděl, že lampa ještě svítí: Annina ostrá nehybná silueta seděla s rovnými zády, přesně jako ji to vždy učili. Nereagovala na to, že jsem se vzbudil, ani když jsem se k ní otočil, ale hleděla dolů do knihy a prolétávala stránkami, jako by se biflovala na test.

Nejprve šlo jen o obvyklé podezřelé ze Skandinávie – Henning Mankell, Stieg Larsson –, ale potom pokročila dál: německý román noir ze čtyřicátých let, thajská sága zasazená do Phuketu šedesátých let. Obálky byly zprvu známé – rozpoznatelné fonty a design velkých nakladatelství –, brzy je však nahradily tajemnější, s cizí sazbou a odlišnými vzorami.

A potom jednoho dne odešla. Nevím, kde jsou ty knihy teď. Už jsem je hledal, díval jsem se, jestli nějaké neproklouzly do mé knihovny, ale nikdy jsem žádnou nenašel. Mám za to, že si je vzala všechny s sebou, zabalila je do jednoho ze svých barevně rozlišených pytlů na odpadky.

Dny po jejím odchodu halí mlha. Jako vzpomínka pod anestetiky. Zatažené závěsy a neředěná vodka. Znepokojivé ticho, jako když ptáci přestanou před zatměním slunce zpívat. Pamatuju si, jak jsem seděl v obýváku, zíral na

křišťálovou sklenici a říkal si, jestli se vodka na prsty nalévá horizontálně nebo vertikálně.

V celém domě táhlo. Pode dveřmi, prasklinami ve zdi. Myslím, že jsem věděl, odkud ten průvan přichází. Ale nemohl jsem tam jít. Nemohl jsem jít nahoru. Protože už to nebyl náš dům. Ty pokoje neexistovaly, jako by v nich dospělí schovávali svá tajemství a mně zakázali vstoupit. A tak jsem prostě seděl v přízemí, v tom starém, mrtvém domě a táhlo mi na krk. Odešli a všim prostoupilo ticho.

No jasně že by mě teď ráda viděla, namáčknutého v tomhle tmavém výklenku v ušmudlané hospůdce – jenom já, problikávající televize a nějaký chlap, co předstírá hluchotu a prodává klíčenky s Mimoni svítící ve tmě. Na vstupních dveřích hospody zeje díra, jako by se je někdo snažil vykopnout, a třepotajícím čirým plastem vidím nějaká děvka, vysešává na parkovišti, kouří a dělají triky na kolech BMX.

„Říkala jsem ti to.“ Nevyslovila by to nahlas – to by bylo pod její úroveň –, ale měla by to napsané ve tváři, v sotva postřehnutelném zdvihnutém obočí a náznaku úsměvu.

Anna si vždycky myslela, že jsem trochu neomaleny, že jsem nikdy nesetřásl punc městského sídliště. Pamatuju si její reakci, když jsem jí pověděl, že můj táta trávil sobotní odpoledne v sázkové kanceláři. Rozpaky lepší společnosti, to povýšené pousmání. Protože nikdo z jejich rodiny nechočil ani do hospody. Ani na Vánoce? zeptal jsem se jednou. Ne, odpověděla. Možná si dali po obědě sklenici sherry, ale to bylo vše, nic víc. Místo toho chodili zvonit.

Už je tma a já si nepamatuju, že by zapadlo slunce. Venku někdo osolí auto a zář předních světel proletí hospodou jako věžeňský reflektor. Dojdu na bar a objednáám si další pivo. Otáčejí se na mě, ale do očí se jim nepodívám, vyhýbám se pohledům i nic neříkajícím pokývnutím.

Čelem ke dveřím sedí na stoličce urostlý rybář. Vypráví rasistický vtip o ženě, co má poměr, a o vytrhnutí jediného chloupku pubického ochlupení a já si vzpomenu, že jsem ho slyšel jednou po škole v uličce ve východním Londýně, kde lidi odhazovali pornočasopisy a prázdné plechovky od koly. Štamgasti se pointě zasmějí, ale barmanka mlčí a otočí se. Na zdi za ní visí spoře oděné holky z třetí stránky bulváru a zarámované noviny ze dne po 11. září.

„Čtyři libry deset, zlato,“ řekne barmanka a postaví přede mě pivo. Třesou se mi ruce, a jak šátrám v peněžence, drobné se vysypou na bar.

„Pardon,“ řeknu, „mám zmrzlé ruce.“

„Já vím,“ přitaká, „je hrozná zima. Počkejte, udělám to.“ Sebere mince a potom, jako bych byl roztřesený důchodce, si vybere zbylé peníze z mé natažené ruky.

„A je to,“ prohlásí. „Čtyři libry deset.“

„Díky,“ odpovím trochu zahanbeně a ona se usměje. Má laskavou tvář, takovou, jaká se v podobných podnicích moc nevidí.

Když se skloní, aby vyskládala myčku, dlouze si přihnu vodky z placatky. Je to jednodušší než si s každým pivem objednávat panáka. Tak dostanete nálepkou pijana a potom si vás hlídají.

Vrátím se ke stolu a všimnu si mladé ženy sedící na druhém konci baru. Předtím seděla s jedním chlapem, jedním z rybářových kamarádů, ale ten odešel, odpíštěl v našlapaném hatchbacku. Vypadá, že se oblékla na večírek, má krátkou sukni, odhalující trpytivý topík a tmavé ježaté řasy.

Sleduju barmanku, dávám si pozor, aby ona neviděla mě, pak si zase loknu vodky a cítím to známé uspokojení, tu ubohou blaženůstku. Dívám se na ženu u baru. Teď pije panáky a křičí na barmanku, která je asi její kamarádka.

Jak se směje, málem se svalí z barové stoličky, jen tak tak zvládne udržet rovnováhu a popadnout dech.

Za chvílku za ní půjdu. Jen si dám ještě pár panáků.

Prolétnu Facebook a přimhouřím oči, abych viděl na displej. Můj profil zeje prázdnotou, žádné fotky, jen mužská silueta, nikdy jsem nic „neolajkoval“, neokomentoval, ani jsem nikomu nepopřál k narozeninám, ale byl jsem tam každý den, prohlížel, soudil, prohlížel, soudil, opocenyými okénky nahlížel do života lidí, které už neznám, se všemi jejich východy i západy slunce, jejich cyklistickými výlety do Highlands, nekonečným proudem instagramových pad thai a avokádových toustů a nepochopitelnou namyšleností jejich sushi večerů.

Zhluboka se nadechnu a napiju se piva i vodky. Je mi jich líto. Všech těch hledačů tragédií s trikolórami a duhami, co si mění profilovky na cokoliv, na čem jim má dneska záležet – uprchlíci, nejnovější oběti teroristického útoku bůhví kde. Všechny ty jejich hashtagy a upřímné příspěvky o „dávání“, protože kdysi po střední na rok odjeli pomáhat stavět školu v Africe a svými perleťově bílými rty políbili žebrákovi hnědou ruku.

Poposednu si, abych mohl sledovat dívku u baru. Objednala si dalšího panáka a hlasitě se směje, málem skřehotá, protože se dívá na video na telefonu, ukazuje na něj a snaží se upoutat pozornost barmanky.

Vrátím se k telefonu. Někdy se přinutím podívat na fotky dětí jiných lidí. Nejspíš se to podobá nutkání dloubat si nový strup a nepřestat, dokud se neobjeví kovově lesklá krev. Nechávám se praštit do břicha novými porody, dětmi s chybějícími zuby, co jdou do školy a mají aktovku a moc velké sako; a potom jejich prázdninami na pláži s hrady z písku, vodními příkopy a zmrzlinami upuštěný-

mi do písku. Na rohožce vedle sebe vyrovnané velké a malé boty.

A potom jsou tu matky. Ach, tyhle facebookové matky. To, jak mluví, jako by vynalezly mateřství, jako by vynalezly dělohu, jak si nalhávají, že se liší od vlastních maloměstských matek, protože jedí quinou a granátová jablka a mají vlasy spletené do afro copánků a na Pinterestu sdílí své nápady na činnosti pro vzdorovité děti pod pět let.

Dojdu k baru a postavím se hned vedle opilé ženy. Už jsem toho vypil dost, cítím se líp a přestaly se mi třást ruce. Usměju se, ona se zakymácí na stoličce a změří si mě od hlavy k patě.

„Dáš si něco k pití?“ zeptám se bezstarostně, jako bychom se už znali.

V jejích skelných očích se objeví záblesk překvapení. Pracně se na stoličce narovná, takže už se neváří po baru.

„Rum s kolou,“ pronese zase trochu namyšleně, odvrátí se a poklepe prsty na bar.

Když objednávám pití, předstírá, že něco dělá na telefonu. Vidím jí na displej a jenom nahodile překlikává mezi aplikacemi a zprávami.

„Jsem Rob, mimochodem,“ prohodím.

„Charlie,“ odpoví. „Ale všichni mi říkají Charls.“

„Jsi místní?“ zeptám se.

„Narodila jsem se a vyrostla jsem v Camborne,“ oznámí a otočí se na stoličce, aby ke mně seděla čelem. „Ale teď jsem tady nahoře u sestry.“ Její oči po mně těkají jako ještěřčí jazyk, když si myslí, že se nedívám.

„O Camborne jsi nejspíš nikdy neslyšel, co?“

„Těžářské město, že?“

„Jo. Ale už ne. Můj táta pracoval v South Crofty, ale pak důl zavřeli,“ řekne a já si přitom všimnu jejího cornwallského přízvuku. Klesající intonace, jemné zaoblené r.

„A ty?“

„Z Londýna.“

„Londýn. Moc pěkný.“

„Znáš Londýn?“

„Jednou nebo dvakrát jsem tam byla,“ řekne, zase se podívá na druhou stranu baru a zhluboka si potáhne z cigarety.

Je mladší, než jsem si myslel, kolem pětadvaceti, má rudohnědé vlasy a měkké, dětské rysy. Něco na ní nesedí, něco, co nedovedu zařadit, co jde mimo pití i šmouhy kolem jejích očí. Do hospody U Pašeráků zrovna nepatří, jako by utekla ze svatebního večírku a skončila tady.

„Sem dolů jsi teda přijel na dovolenou?“

„Něco takovýho.“

„Takže se ti líbí Tintagel?“ zeptá se.

„Přijel jsem teprve dneska. Na hrad půjdu zítra. Bydlím v hotelu vedle.“

„Takže jsi tu poprvé?“

„Jo.“

Je to lež, ale nemůžu jí vyprávět o tom, jak jsme tu byli posledně. My tři, na konci deštivého britského léta, zachumlaní proti větru a dešti v nepromokavých kabátech přetažených přes kraťasy. Pamatuju si, jak Jack lítal po trávě u parkoviště a taky jak se Anna bála – „drž mě za ruku, Jacku, drž mě za ruku“ –, že se dostane moc blízko k okraji. Vzpomínám si, jak jsme vyšli strmou klikatou cestou až na vrcholek útesu a potom se z ničeho nic změnilo počasí, až skoro biblicky, přestalo pršet, mraky se rozestoupily a objevila se duha.

Duha, duha, křičel Jack, přeskakoval z jedné nohy na druhou a listy kolem něj tančily jako ohníčky. Potom, jako by se ho někdo dotkl nebo mu něco pošeptal do ucha, se zastavil a podíval se nahoru do sloupce světla, který prostoupil mraky, jak duha mizela v modré obloze.

„Jsi v pohodě?“

„Cože? Jo, dobrý,“ řeknu a loknu si piva.

„Byl jsi duchem mimo.“

„Aha, promiň.“

Nic neřekne, vypije půlku rumu s kolou a protřepe led ve sklenici.

„Tintagel je pěkněj,“ pronese. „Já pracuju ve vesnici, v jednom obchodě se suvenýry. Moje kamarádka pracuje tady.“ Ukáže na barmanku, na tu s laskavým obličejem.

„Je to pěkná hospoda.“

„Je v pohodě,“ řekne. „Lepší je to tu o víkendu a v úterý děláme karaoke.“

„Ty zpíváš?“

Trochu si odfrkne. „Jednou stačilo, už nikdy víc.“

„Škoda, rád bych to viděl,“ usměju se a opětuju jí pohled.

Rozesměje ji to, taky se na mě usměje a potom se nesměle podívá jinam.

„Ještě jednou to samý?“ zeptám se. „Já si ještě dám.“

„Takže si nedáš něco z toho?“ Natáhne se, poplácá mě po kapse u saka a nahmatá placatku.

Štve mě, že mě viděla, a když přemýšlím, co říct, jemně se dotkne mé paže.

„Nejsi u toho zrovna nenápadnej, kámo.“ Podívá se na hodinky a potom si uvědomí, že žádné nemá, a tak se podívá na telefon.

„Jen si dej. Poslední,“ zachichotá se pro sebe a v úzké sukni má problém zvednout se ze stoličky. Dívám se, jak odchází na záchod – což prostě oznámila –, a vidím, jak se jí pod sukni rýsuje lem kalhotek i otisk barové stoličky na stehnech.

Když se vrátí, voní po parfému a vidím, že si upravila líčení a stáhla si vlasy dozadu. Objednáme si další pití a povídáme si, pijeme a přihýbáme si z mé placatky a potom mi na YouTube ukazuje videa se psy, protože její rodina

chová ridgebacky, a potom klipy lidí, co se rvou, lidí, co na kamerovém systému dostanou nakládačku, protože jeden z jejích kámošů z Camborne dělal kickbox, ale teď sedí za napadení.

A potom se podívám nahoru a všechno mám v mlze, přeskakující CD, rozsvícená světla a slyším ostré hučení vysavače. Říkám si, jestli jsem třeba neusnul nebo neomdlel, ale Charlie pořád sedí vedle mě a vidím, že teď pijeme Red Bull s vodkou. Podívám se na ni a ona se usměje s vlhkýma opilýma očima a zase se začne smát, ukazuje na svou kamarádku barmanku, ta se mračí a přejíždí po koberci vysavačem.

A potom odejdeme, sehrajeme krátkou frašku, kdy řekne, že by asi měla jít domů, a záhy jdeme ruku v ruce po opuštěné High Street, hihňáme se a děláme na sebe pst! pst! a klopýtáme po schodech vedoucích do malého bytu, který má nad obchodem se suvenýry, kde pracuje. Když vyšplháme do schodů, podívá se na mě, její rty vypadají jako srdíčko a já ucítím nápor opileckého chtíče, takže ji k sobě přitáhnu, začneme se líbat a rukou jí zajedu pod sukni.

Když je po všem, ležíme na její malé jednolůžkové matraci na podlaze, aniž bychom se na sebe podívali, hlavu máme zaborenou do krku toho druhého. Když se objímáme příjemně dlouho, odejdu na chodbu a hledám koupelnu. Zašátřám po vypínači, jenže nestojím v koupelně, ale v dětském pokoji. Zatímco Charliin pokoj je strohý a nezařízený, tady to vypadá jako předváděcí místnost v obchoďáku. Světlo ve tvaru letadla se zrcadlí v ohromné siluete na stěně. Úhledně vyrovnané krabice plné hraček. Stůl s pastelkami a stohy papírů. A na nástěnce vysvědčení a ocenění, za fotbal, judo a titul školní superstar.

Vedle postele je noční světýlko a já ho musím rozsvítit. Dívám se, jak na strop vrhá bleděmodré měsíce a hvězdy.

Přejdu k oknu a vdechuju vůni aviváže a dětského šampónu. V rohu vidím malou žlutou baterku, stejnou jako míval Jack. Vezmu ji do rukou, cítím tvrdý plast a odolnou gumu, velké knoflíky vyrobené pro malé nešikovné prsty.

„Ahoj,“ řekne Charlie a vyděsí mě, až nadskočím. Zní skoro tázavě.

„Promiň,“ zakoktám a najednou se cítím úplně strážlivý a začínají se mi třást ruce. „Hledal jsem koupelnu.“

Podívá se mi na ruce a já si uvědomím, že v nich pořád držím baterku.

„Můj chlapeček,“ řekne a měsíc z nočního světýlka jí tančí po tváři. „Dneska je u mojí sestry, proto jsem vyrazila pařit.“ Srovná nějaké papíry a pastelky, položí je souběžně s krajem stolu. „Zrovna jsem ten pokoj nechala udělat,“ dodá a strčí něco do zásuvky nočního stolku. „Musela jsem prodat hodně svých věcí, abych na něj měla, ale vypadá hezky, ne?“

„Je krásný,“ řeknu, protože vážně je, a takhle tam chvíli stojíme a díváme se, jak místností tančí planety s hvězdami.

Vím, že se mě Charlie chce na něco zeptat: jestli mám děti, jestli mám rád děti, ale já nechci odpovědět, a tak ji políbím a pořád z ní cítím vodku a cigarety. Asi jí není příjemné se se mnou líbat tady, v synově pokojíčku, a tak se odtáhne, vezme mi z ruky baterku a opatrně ji položí zpátky na policičku. Vypne noční světýlko a odvede mě ze dveří.

Na matraci pro jednoho mě sladce políbí na krk, jako člověk líbá dítě na dobrou noc, otočí se a beze slova usne. Má odkrytý bok a v pokoji je dost chladno, a tak se natáhnu a zabalím ji do peřiny, připomene mi to Jacka. *Jako v bavlnce.* Vypiju zbytek placatky, ležím a v bledě žlutém světle poslouchám, jak dýchá.

2

Ráno je chladno, ale svítí slunce a já vyrážím z parkoviště kolem obchodu se suvenýry Kouzelný Merlin a řady reklamních tabulí, které nabízejí okružní jízdy krále Artuše a dva odpolední čaje za cenu jednoho. S vybavením na zádech mířím dolů k zemské proláclině a potom přejdu malou kamenitou pěšinku spojující pevninu s ostrovem. Svah vpravo, který vede dolů k okraji útesu, vypadá jako travnaté kulečnickové plátno s dírami v podobě králičích nor, tu a tam vydřené na písek.

U Charlie jsem nespal. Když jsem odcházel, pohnula se a já jsem si dovedl představit, jak s jedním okem otevřeným předstírá, že spí, a čeká, až se zaklapnou dveře. Hotýlek byl jen o pár domů dál. Bylo zvláštní spát v hotelu, když žiju poblíž, ale chtěl jsem mít možnost pít, aniž bych si musel dělat starosti, jak pojedu domů.

Šplhám po kamenité cestě a v puse pořád cítím Red Bull. Postupuju pomalu, protože svah je čím dál prudší, stoupám do příkrých dřevěných schodů nahoru k zřícenině a taška s foťákem mě tíží na rameni. Kousek od kraje útesu cítím spršku kapek z oceánu, zastavím se a sleduji, jak přichází příliv a rychle a nemilosrdně smetá hrady z písku a chaluhy vyvržené na pláž předchozí vlnou.

Zamířím dál nahoru na kopec, ke staré rozhledně. Tady nahoře nejsou žádní turisté, jen vítr a skřehotání racků. Najdu si kus rovné půdy a položím na ni dřevěnou desku k upevnění trojnožky, tím ji víc zatížím, aby se tak snadno

nepřevrhla. Nastavím objektiv, připevním foťák ke stativu a vyzkouším, jestli se otáčí plynule a rovně.

Podmínky jsou dokonalé. Moře, písek i tráva jsou tak jasné, tak fantastické; v ranním světle vypadají jako barvy na duze, kterou malovalo dítě. Zády k moři vidím přirozené zakřivení kopců, pomalý sestup do údolí, dolů k prťavému městu. Je to tak zemité místo. Člověk by odsud seshora mohl skoro natáhnout ruku, pohladit zem a cítit hrboly a prohlubně, jako by četl Braillovo písmo.

Vítr se pomalu zvedá a já vím, že se do toho musím pustit. Nastavím první sadu snímků směřující severovýchodně k výběžku a potom pomalu otáčím deskou s trojnožkou a zastavuju v pravidelných intervalech pro snímkování, až obkroužím celých tři sta šedesát stupňů.

Když foťák přestane tiše bzučet, zkontroluju malou LCD obrazovku, jestli tam jsou všechny fotky, sbalím si výstroj a sejdu zpátky na parkoviště.

Dům stojí odtud asi hodinu jízdy autem po pobřeží. Když projíždím vesnicí, zeje prázdnotou. Smíšené zboží je pořád zavřené, mimo sezónu ani neotvírá. Projedu kolem kostela a potom klikatou cestou přes písečné přesypy, kolem parkoviště National Trust a za ním po nezpevněné cestě ke kraji útesu a k domu.

K tomu stavení mě nepřitahovala jenom jeho osamocenosť, ale i to, jak je odhalené, bezvýhradně vydané na pospas živlům. Stojí na skále vyčnívající nad zálivem u St. Ives a je to jediná budova na dohled. Nic ji nechrání, žádné údolí, které by rozbilo dravý vítr od Atlantiku. Když děšť šlehá do oken, když mořské větry odmítají polevit, dům se otrásá a člověk má pocit, jako by se hroutil do moře.

Hned po příchodu si naliju velkou sklenici vodky. Potom jdu nahoru do kanceláře, posadím se ke stolu a zírám

z vikýře s výhledem na záliv. Přihlásím se na profily na seznamkách OKCupid a Heavenly Sinful, abych se podíval, jestli mi někdo nepsal. Mám tu zprávu od Samanty, jedné ženské, se kterou jsem si psal před pár týdny.

„Zdarec, vytratil ses. Pořád by ses rád setkal?“

Podívám se na její fotky, z nudných lakýrek a rozbitých deštníků přeskakuju na křídla letadel a srdíčka na kapučinu, potom najdu jednu z dovolené kdesi a ta mi připomene, že je hezká, drobná, nesmělá brunetka.

„A já si myslel, že jsi zmizela ty! Jo, moc rád bych se setkal...“

Připojím foťák a začnu stahovat obrázky z Tintagelu. Když se nahrají, proletím je a jsem spokojen, všechny jsou dobře srovnané a nebudou potřebovat moc retuše. Nahraju je do renderovacího programu, který jsem vytvořil, a software začne sešívat obrazy dohromady, pixely se spojují jako hojící se kůže.

Světlo se nikdy nedá předpovědět. Někdy si při focení venku myslím, že je prostě ideální, ale všechny snímky nakonec vypadají zrnité nebo přeexponované. Jenže dnes je dokonalé. Moře se třpytí, tráva na útesech je zelená a jednolitá jako mantinely u kulečníku. V dálce zahlédnu sotva patrný obrys měsíce.

Když program dokončí zpracování panoramatu a všechny obrazy se spojí jako miniaturní *Tapisérie z Bayeux*, obalím výsledný obraz vrstvou kódu, takže si ho lidi mohou přiblížit, oddálit i otáčet. Když tohle všechno dodělám, konečně obrázek nahraju na svou stránku s názvem Nebe je naše.

Překvapuje mě, jaké popularity stránka dosáhla. Začalo to jako koníček, něco, čím jsem mohl zabít odpoledne. Ale odkaz na ni se rychle šířil na amatérských fórech o focení. Lidé mi psali kvůli mé technice, jaké vybavení používám. Webovku zmínili v *Guardianu*, v článku o panoramatické

fotografii. „Jednoduché a krásné,“ napsal autor a já se dmul pýchou jako jen málokdy.

Lidi se mě někdy v komentářích nebo e-mailech, které mi posílají, ptají: „Co znamená Nebe je naše? Odkazuje to k něčemu?“ A pravda je taková, že nevím, co jim mám říct. Protože od odchodu z Londýna mi tahle slova vyskakují v hlavě a já netuším proč.

Když se jdu projít na duny nebo sedím u stolu a koukám na moře, šeptám si ta slova pro sebe – nebe je naše, nebe je naše. Vzbudím se a slyším je a slyším ta tři slova i před usnutím, jako by to byla mantra nebo modlitba, kterou mi někdo jako dítěti vtlukl do hlavy.

Obrázek se už uložil a já se dívám z okna, piju vodku a čekám, až se ozve cinknutí. Trvá to o trochu déle než normálně. Deset minut místo obvyklých pěti. A je to tady. Komentář – vždycky první komentář, pokaždé od stejného uživatele.

Swan09

Krásné. Pokračuj v dobré práci.

Posílá vždy stejné komentáře – „Krásné“, „Půvabné“, „Dávej na sebe pozor“ – a vždy tak brzy po nahrání obrázku, že si ten uživatel podle mě nastavil nějaké upozornění.

Už se zase snáší noc a před spaním si naliju další vodku. Cítím volání spánku, anestetické účinky alkoholu, a chci to uspíšit, přilákat ho ještě blíž.

Někdy si rád představuju, že ty fotky komentuje Jack. Ví, že je pozná, protože na všech těch místech byl, všechny ty výhledy viděl na vlastní oči. Box Hill, Londýnské oko, rozhledna v South Downs. A teď Tintagel.

Jen abych se ujistil, že si vzpomene, že nezapomene na místa, kde jsme byli, nechávám mu zprávy, odstavce textu schované v kódu, skryté prohlížečům, čitelné pouze oku programátora – a, jak doufám, jeho. Věci, které bych mu řekl, kdyby mi ho nevzala.

Tintagel

pamatuješ, Jacku, jak jsme se vrátili na parkoviště, ty jsi spadl do ostružiní a zranil ses. obě ruce, tati, obě ruce, malé červené ranky na dlaních. a tak jsem ti dal pusku na prsty, aby bebíčka zmizela, a ty jsi mě objal a tváří ses mi přitiskl na krk. pamatuju si to, nikdy na to nemůžu zapomenout. tvé pusinky jako tajné šeptání. spoustu pih na tvé tváři. tvé oči, hřejivé jako mělčina.

Část

druhá

1

„Nevypadáš jako informatik,“ prohlásila.

Trochu jsem se opil a začal jsem si s ní povídat na baru ve studentské hospodě v Cambridge. Zrovna probíhal očištec mezi zkouškami a výsledky, ten uvolněný čas zalitý sluncem, kdy jsme se snažili vymáčkout ještě něco z našich studentských dní.

„Protože nemám aktovku a tričko s *Pánem prstenů*?“

Usmála se, ne krutě, ale zasvěceně, jako by takový vtip slyšela i o sobě. Když se otočila zpátky k baru, aby si objednala pití, kradmo jsem se na ni podíval. Byla drobná a černé vlasy měla pečlivě stažené z obličeje. Její ostré rysy tlumila bledá pleť.

„Jmenuju se Rob, mimochodem.“

„Anna,“ odpověděla. „Ráda tě poznávám.“

Málem jsem se rozesmál. Zněla tak formálně, že jsem si nebyl jistý, jestli si nedělá legraci. „A co studuješ ty?“ plácl jsem v zoufalé snaze vymyslet, co říct.

„Ekonomii,“ odpověděla Anna a mžourala na mě skrz brýle.

„Hm, super.“

„Vlastně bys měl říct, že nevypadám jako ekonomka.“

Podíval jsem se na její upravené vlasy, černé jako uhel, na její tašku nacpanou knihami, s řemínkem bezpečně připnutým k noze stoličky, na které seděla. Usmál jsem se.

„Co?“

„Ale trochu vypadáš,“ přiznal jsem. „Myslím v dobrém.“

Anně zajiskřilo v očích a pootevřela ústa, jako by chtěla něco říct, něco, co ji pobavilo, ale potom si to rozmyslela.

Věděl jsem, že se přátelí s Lolou, jejíž narozeniny jsme slavili. Nehodily se k sobě. Hipísačka Lola, která s oblibou všem říkala, že se jmenuje podle písničky od Kinks, a na požádání ji kdykoliv zazpívala. Lola, kterou ve městě znali jako tu holku, co se svlékla na letním plese.

A potom tahle Anna v praktickém oblečení a robustních botách. Už jsem ji v kampusu viděl, obvykle s hudebním nástrojem na zádech. Vždy vypadala, že někam jde s jasným záměrem, jako by měla velmi naléhavou schůzku.

„A co budeš s informatikou dělat?“ zeptala se.

Znervózněl jsem, podíval jsem se na své přátele u herního automatu a nebyl si jistý, jak odpovědět na otázku, již jsem obvykle považoval za rezervovanou pro lidi studující obor Antická historie. Na Anně bylo cosi až eduardovského – stažené samohlásky a čisté souhlásky. Mluvila s precizností a způsoby postavy z románu Enid Blytonové. Trochu vyumělkovaně, trochu svatouškovsky.

„Mapy,“ odpověděl jsem.

„Mapy?“

„Online mapy.“

Anna mlčela. Tvář měla bez výrazu, nečitelnou.

„Slyšelas o těch nových Google Mapách?“

Zavrtěla hlavou.

„Nedávno to bylo v novinách. Programuju nějaký software, co s tím souvisí.“

„Takže potom nastoupíš do firmy?“ zeptala se Anna.

„Ne, založím si vlastní.“

„Aha,“ řekla a lehce se dotkla okraje své skleničky. „To zní ambiciózně, ačkoliv musím uznat, že o takových věcech vážně moc nevím.“

„Můžu se podívat na tvůj telefon?“

„Prosím?“

„Chci ti ukázat, co mám na mysli...“

Anna vypadala, že mě nechápe, ale prohrabala tašku a vytáhla starou nokii.

Usmál jsem se.

„Co?“ zeptala se a její úsměv odhalil dva takřka symetrické dílíčky na tvářích. „Umí všechno, co potřebuji.“

„Určitě ano,“ řekl jsem, vzal jsem si telefon a přitom jsem se lehce dotkl jejích prstů.

„Takže... představ si, že tu v budoucnu budeš mít o hodně větší displej, možná dokonce dotykový displej, a někde tady budeš mít mapu. Lidi, úplně kdokoliv bude moct do mapy přidávat věci, restaurace, svoje běžecké trasy, co bude chtít. Takže já pracuju na softwaru, který ti to umožní přidávat věci a upravit si mapu podle sebe.“

Anna vypadala zmateně a sáhla na modrý displej nokie. „Zní to zajímavě,“ řekla, „i když já jsem tak trochu luddita. Budu pořád moct posílat zprávy?“

„Ano,“ zasmál jsem se trochu. Vypadala tak suchopárně a naprosto vážně, že jsem nedokázal odhadnout, jestli si dělá legraci.

„Dobře. To se mi ulevilo. Takže ty se taky přátelíš s Lolou?“

„Ano, trochu,“ odpověděl jsem. „Poznal jsem ji v prváku. Bydlela na stejném patře.“

„Aha,“ prohodila Anna. „Tak ty jsi *tenhle* Rob.“

Tenhle Rob. Zamyslel jsem se. Udělal jsem něco, když jsem se opil? Pamatoval jsem si, že jsem si s Lolou o pár semestrů dřív jednou večer povídal ve Fezu. Pořád mlela o své výchově v Kensingtonu, jako by to bylo prokletí, zvonek na krku malomocného. Přišla mi otravná a trochu nudná, ale nemyslel jsem si, že bych se choval hrubě.

„Tenhle Rob?“ zeptal jsem se a nervózně jsem se usmál.

„Ale ne, Lola se o tobě jen zmínila,“ řekla Anna nenučeně a znovu se pokoušela upoutat pozornost barmana. „Říkala, že jsi nějaký počítačový génius, zázračné dítě, a navíc z městského sídliště.“ Při slovech „městské sídliště“ zalapala po dechu a tvář zkřivila do rádoby pobouřeného výrazu. „Říkala, že je báječné, že jsi dostal příležitost jít sem jako my ostatní,“ zachichotala se Anna.

„To je od ní milé,“ usmál jsem se. „To se klukovi povedlo.“

„Prosím?“

„To se klukovi povedlo.“

„Co tím myslíš?“

„Ale nic, to je fotbalová narážka.“

„Aha, pardon, sporty nesleduji,“ řekla, jako by si vytáhla sportovní otázku v *Trivial Pursuits*.

Hospoda se plnila, takže jsme se museli trochu namáčk-nout a tu a tam jsme se dotkli holými pažemi. Na jedné straně krku měla malé mateřské znaménko ve tvaru srdce. Na okamžik jsem se na ni zahleděl, pozoroval jsem její hebkou pleť, a pak se mi podívala do očí.

„A odkud znáš Lolu ty?“ zeptal jsem se a rychle uhnul pohledem.

„Chodily jsme spolu do školy,“ řekla Anna nepřítomně, jako by byla duchem jinde.

„Do Roedeanu?“

„Ano.“

Usoudil jsem, že Anna je sice snob, ale ne až takový. „A co ty?“ zeptal jsem se.

„Co já?“ opáčila. Zněla uštěpačně, zničehonic nejistě.

„Až tady skončíme, myslím.“

„Jo aha. Účetnictví,“ odpověděla bez rozmyšlení. „Dostala jsem pět pracovních nabídek v City a koncem týdne se rozhodnu, kterou vezmu.“

„Páni, super.“

„Super zrovna ne, ale je to moje práce. Nebo tedy bude to moje práce.“ Chabě se usmála. „Pítí se nedočkáme, že?“

„Ne. Zvláště ne teď.“ Kývl jsem ke skupině mužů v ragbyových dresech. Jeden z nich měl na sobě jen slipy a ochranné brýle.

„Přesně,“ řekla Anna podívala se jinam. Najednou se zdála být netečná a dokázal jsem si představit, že se proplete zpátky k přátelům a já už ji nikdy nevidím.

„Nechtěla by sis někdy vyjít?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ řekla takřka okamžitě a kvůli té rychlosti jsem si myslel, že mi nerozuměla.

„Myslím tím...“

„Promiň,“ řekla, „možná se pletu, myslela jsem, že jsi mě zval na rande.“

„To jo. To jsem udělal,“ odpověděl jsem a naklonil se trochu blíž, abych ji přes hudbu slyšel.

„Dobře,“ usmála se zase a voněla mýdlem a čerstvě umytými vlasy.

„Promiň, je tu rámus,“ řekl jsem. „Takže, dáš mi na sebe číslo nebo e-mail nebo tak něco?“

Anna poodstoupila o krůček dozadu a já jsem si uvědomil, že se na ni lepím. „Ano, ale pod jednou podmínkou.“

„Fajn,“ odpověděl jsem a pořád jsem přemýšlel o té poznámce *tenhle Rob*. „O co jde?“

„Vrátíš mi telefon.“

Podíval jsem se dolů a došlo mi, že pořád držím její nohii. „A jo, sakra, promiň.“

Usmála se a strčila si telefon do tašky. „Dobře,“ řekla. „Anna Mitchell-Roseová na yahoo.co.uk. Všechno dohromady. Dvě l ve slově Mitchell, bez teček nebo pomlček.“

O týden později jsme vyrazili do kina. Při sledování trailerů jsem cítil teplo jejího těla a chtěl se jí dotknout, položit jí

ruku na nahé koleno. Párkrát jsem se na ni podíval a doufal, že se na mě třeba otočí a setkáme se pohledem, ale ona jen zírала na plátno, záda rovná, jako by seděla v kostele, na nose usazené brýle na čtení se silnými obroučkami. Pohnula se jenom, když si tiše brala sladkosti ze sáčku. Sledoval jsem, jak je při nákupu přepočítává: pět z horní řady, pět ze spodní.

V průběhu celého filmu o nesnesitelném tulákovi, který stopoval přes Severní Ameriku a potom umřel na Aljašce, jsem se vrtěl. Nemohl jsem se dočkat, až to skončí. Zato Anna vypadala, že se baví – soudě dle toho, jak nehybně seděla a nespustila oči z plátna.

Po skončení filmu jsem si myslel, že by mohla patřit mezi ty lidi, co sedí v posvátném tichu, dokud nedoběhne poslední titulky, ale v okamžiku, kdy plátno zčernalo, vstala a vzala si kabát.

„Tak co si o tom myslíš?“ zeptal jsem se, když jsme se hnali po schodech do baru v kině.

„Vůbec se mi to nelíbilo,“ odpověděla Anna. „Ani minuta.“
„Vážně?“

„Ano. Bylo to naprosto strašné.“

V malém baru ve vestibulu jsme si sedli ke stolu u starého klavíru. „Je to legrační,“ řekl jsem, „myslel jsem, že se ti to líbí.“

„Ne, vůbec se mi to nelíbilo. Přišel mi hrozně protivný. Cestoval všude možné a vůbec se neozval své rodině. Všichni kromě něho mu byli putna.“

Putna. Na okamžik jsem si pohrával s myšlenkou, jak ji představuju svým přátelům na sídlišti.

„Nepřišlo ti super, když se zřekl všeho majetku a spálil své peníze?“ s chutí jsem ji popíchl. Anna si sundala brýle, otřela je hadříkem a uložila je do staře vypadajícího pouzdra.

„Co na tom pro všechno na světě bylo ‚super‘?“ Zeptala se a zčervenaly jí tváře. Potom maličko zamžourala, jako

by si zase potřebovala vzít brýle. „Aha, to byl vtip,“ usmála se. „Chápu. Ale vážně. Jeho rodina se tvrdě nadřela na to, co měl, a on se toho všeho vzdal, kvůli... kvůli čemu, nějakému fádňému pubertáckému postoji. Byl naprosto, naprosto sobecký.“ Najednou jako by se trochu zastyděla, a když nám servírka přinesla pití, odmlčela se.

„A tobě se ten film teda líbil?“ zeptala se, když jsme byli zase sami.

„Ne,“ odpověděl jsem. „Vůbec se mi nelíbil.“

Anna se rozzářila. „Dobře. To jsem moc ráda.“

„Co že to pořád říkal lidem? ‚Mějte každý den nový horizont.‘“

„Bože, ano,“ řekla Anna. „Kazatelské New Age blbosti.“

„A víš, co bylo vtipný?“ zeptal jsem se.

„Co?“

„Ta věc – ta jediná věc –, kterou doopravdy chtěl, což bylo žít v divočině, no, tak to mu zrovna moc nešlo, ne? Vždyť v tom selhal.“

„Přesně,“ zasmála se Anna a v modrých očích se jí odráželo oranžové světlo z baru. „Bože, máš pravdu, stál za starou belu i v tom. Jde o to, že kdyby skutečně poslechl rady těch, kteří o tom něco vědí, lidí, kteří mají zkušenost s životem v divočině – třeba odborníků na divočinu –, mohl by být ještě naživu.“

„Odborníků na divočinu?“

„Ano, odborníků na divočinu,“ řekla a příkře se na mě podívala. „Myslím, že se tak oficiálně nazývají.“

Zadíval jsem se na Annu, když se napila. Byla vážně krásná, na rty se jí pořád vtíral úsměv, oči se jí třpytily jako příslib. Byla pro mě moc dobrá. Odejde do Londýna a skončí s takovým tím chlapem, co ho pozvali na ples její přípravky.

„A co ty, kde žijí tvoji rodiče?“ zeptala se Anna a já jsem si uvědomil, že na ni civím.

„Můj táta pořád bydlí v Romfordu.“

Anna zaváhala a napila se. „Tvoji rodiče se rozvedli?“

„Maminka umřela. Když mi bylo patnáct.“

„Aha,“ řekla Anna. „Moc se omlouvám.“

„V pohodě,“ odpověděl jsem, „nemůžeš za to.“ Chvilku trvalo, než jí došel můj vtípek, já jsem se zašklebil a ona se na mě taky usmála a trochu se uvolnila.

Jen nerad jsem mluvil o tom dopoledni, kdy na mě táta čekal před školní bránou. Z nějakého důvodu si oblékl svůj nejlepší oblek. Moc toho neřekl. Ani nemusel. Řekl, že maminka zkolabovala v práci, dostala těžkou mrtvici. Vždycky si dělali legraci, že on půjde jako první.

„Takže kde je pro tebe doma?“ zeptal jsem se Anny.

„No, hlavní dům máme v Suffolku, ale vážně jsme tam nestrávili dost času, aby mi připadal jako domov.“

„Aha, těžký život, tolik domů...“ Nevěděl jsem, proč to říkám. Mělo to být legrační, takový žertík, ale znělo to leda přizemně a bezcitně.

Anna se na mě zamračila a rychle se napila, jako kdyby musela odejít. „Robe, jestli to musíš vědět, ve skutečnosti jsem na Roedeanu měla stipendium, protože moji rodiče nemají ani vindru.“

„Promiň, nechtěl jsem...“ zakoktal jsem. Mračila se a viděl jsem, že jí dělá problém nedat najevo svou zlost.

„A než se pokusíš vedle mě vypadat jako chudák, Robe, moji rodiče byli misionáři a většinu dětství jsem strávila v keňských slumech, vedle kterých by tvoje městské sídliště vypadalo dost přepychově.“

Natočila se tělem ode mě a oba jsme mlčky usrkávali pití.

„Ještě jednou se omlouvám, takhle jsem to nemyslel, vážně ne,“ řekl jsem.

Anna si povzdychla a nervózně si pohrávala s menu. Potom se usmála a znovu se na mě podívala. „Promiň, asi jsem

zareagovala trochu přehnaně. Očividně nejsi jediný, kdo trpí komplexem méněcennosti.“

Ten večer jsme se políbili hned, jak se za námi zavřely dveře pokoje. Po pár vzrušených minutách se Anna odtáhla a já jsem si myslel, že pochybuje. Ale potom se začala svlékat, jako by byla sama ve svém pokoji, a já jsem ji sledoval: vystouplé kosti na bocích, souměrná malá prsa, bledé útlé paže. Když se svlékla, složila si šaty a nechala je v úhledné kupičce u mě na stole.

Už od puberty pro mě sex představoval cvičení v opatrnosti. Postupné zkoumání terénu, ustavičné očekávání, že mé zvědavé ruce budou odstrčeny. S Annou to bylo úplně jiné. Byla žádostivá a nespoutaná, což vůbec neodpovídalo jejímu jinak škrobenému a korektnímu chování. Šla si jasně za svým – tehdy vlastnost, která mi díky malé znalosti opačného pohlaví přišla překvapivě mužská. Zůstali jsme vzhůru skoro až do rána, schovaní za narychlo zataženými závěsy, těla provlhlá jedno od druhého, až jsme konečně usnuli.

Čekal jsem na ni na kurtu a v dresu West Hamu a kraťasech Umbro jsem se cítil trochu nesvůj. Kurt byl cítit gumou a čerstvým potem. Chtěl jsem na ni udělat dojem, že jsem sportovně založený a neseďím celé dny jen u počítače, a tak jsem souhlasil se squashem, o němž Anna tvrdila, že už ho jednou nebo dvakrát hrála ve škole.

Přišlo mi to jako věčnost, ale nakonec vyšla na kurt. V plandavých pánských šortkách a bílé blůze vypadala jako tenisová hvězda z dvacátých let.

„Co?“ zeptala se.

„Co co?“ zeptal jsem se a zadržoval jsem smích.

„No, ty taky nemáš zrovna předpisové oblečení. Vzhledem k tomu, že sis vzal fotbalový dres.“

„Já jsem nic neřekl,“ namítl jsem, ušklíbl se a podíval se jinam.

„Jasně. Budeme teda hrát?“ zeptala se a raketu držela neohrabaně v obou rukou.

Začali jsme se rozehřívat, pomalu si pinkat míčkem sem a tam. Až na to, že Anna nepinkala do míčku, ale mlátila kolem sebe a měla problém se trefit, i když se snažila podávat.

„Bez brýlí mi to tak nejde,“ řekla Anna, když naprala míček do stropu.

Chvíli jsme takhle pokračovali, ale naše počinání hru ani nepřipomínalo.

„Dobře, přiznávám se. Lhala jsem,“ kápala Anna božskou, když se zase netrefila do míčku.

„Lhala jsi?“

„Ve skutečnosti jsem squash nikdy nehrála.“

„Aha,“ prohodil jsem a znovu zadržoval smích.

„Zeptala jsem se Loly a ona říkala, že je jednoduchý. Tvrdila, že ho zvládne každý. Zřejmě ne.“

Tedy jsem si přál, abych si ji mohl na tom kurtu vyfotit. Vypadala tak krásně, tmavé flanelové šortky zvýrazňovaly její bledé nohy a tváře s dolíčky jí při pohybu zčervenaly.

„Ty jsi ho vážně hrál jen párkrát?“ zeptala se Anna.

„Nevím, čtyřikrát nebo pětkrát. Ve škole.“

Anna mlčela a kousla se do rtu. „No, pravda je, že neznáším sport.“

„Myslel jsem, že jsi chtěla hrát?“ zeptal jsem se a vzal ji kolem ramen.

„Vlastně ne. Myslela jsem, že chceš ty,“ přiznala a poklepávala si raketou o nohu. „Udělala jsem to jenom proto, no, nechtěla jsem, aby sis myslel, že jsem usedlá.“

Při tom slovu jsem se usmál. Usedlá. Takové slovo přesně zapadalo do Annina slovníku. Po dalších pěti minutách předstírání jsme to vzdali a šli jsme pryč.

Na slunci bylo nesnesitelné horko. Seděli jsme na zídce, ze které šlo vidět na oplocené hokejové hřiště. Děti, až na pár teenagerů povětšinou malé, běhaly v rámci nějaké sportovní akce kolem oválu.

Rozhodli jsme se, že na léto zůstaneme oba v Cambridge a budeme žít ze zbytku svých studentských úvěrů. Anna řekla, že chce navštívit všechny turistické atrakce v Cambridge, které nikdy neviděla, protože tak tvrdě pracovala na červeném diplomu. A tak jsme si vyjeli na loďce, obešli některé fakulty, strávili odpoledne ve Fitzwilliam Museum a dopoledne v botanické zahradě. Většinu času jsme ale trávili v posteli.

S pokračujícím létem naši přátelé postupně odjížděli. Vyšli se cestovat: projet Austrálii jen s batohem na zádech, karavanem přes Jižní Ameriku. I když jsem při jejich odjezdu cítil bodnutí lítosti, ten pocit, že něco prošvihnu, s Annou jsme se shodli, že cestování pro nás není. Nešli jsme na Cambridge jen proto, abychom to celé prodrbali tím, že „najdeme sami sebe“ někde v Andách. Krom toho jsem potřeboval uvažovat o svých mapách, o softwaru, který jsem psal, o společnosti, kterou jsem chtěl založit.

Ale ve skutečnosti šlo o to, že jsme se nechtěli rozdělit. Byli jsme nerozluční jako zabouchnutí teenageři, jejichž rodiče i přátelé vidí, že si koledují o průšvih. Kdykoliv jsme se pokusili strávit jen jednu noc každý ve svém pokoji, cítili jsme se mizerně a podrážděně. Obvykle jsme to do hodiny vzdali. Ve staré písničce od Blur je verš, který se nám oběma líbil: *padnout do lásky*. A to se nám stalo. Padli jsme do lásky.

Lidé vnímali Annu jako uzavřenou, studený čumák, ale se mnou taková nebyla. Jednou večer mi bez dalších okolků pověděla o svém životě v Keni a o rodičích misionářích. V těch důkladných, dobře promyšlených větách mluvila o svém otci, jeho pletkách a odluce od církve. Mluvila o své

matce: jak se nesmířila s otcovými prohřešky, jak soustředila svou lásku na konání dobra.

Přišlo to jako potopa, jako zjevení, zjistit, že tahle osoba, kterou jsem považoval za tak rezervovanou, přede mnou ve skutečnosti leží jako na dlani, zcela odhalená, a ten, koho chce k sobě pustit, není její otec, Lola, nebo někdo ze spolubydlících, ale já.

Udělal se ještě větší horko, seděli jsme na zídce a pili vodu, kterou si Anna donesla v termosce.

„Chceš jít ještě hrát squash?“

„Ne,“ odpověděla Anna. „Myslím, že pro dnešek jsem si ponížení užila dost.“

„Mně se to líbilo.“

„Ano,“ řekla, „tím jsem si jistá.“

„Ty šortky ti moc sluší.“

Usmála se a lehce mě dloubla do žeber. „Bože, to je horko, co?“ prohodila Anna a otřela si čelo.

Chvilková úleva v podobě vánku zmizela a přišlo nám, že je snad sto stupňů. „Mohli bychom jít támhle do stínu?“ navrhl jsem a ukázal na přístřešek na druhé straně hřiště.

Anna se podívala. „Mohli, ale museli bychom přejít hřiště,“ řekla. „A podívej.“

Předtím jsme si toho nevšimli, ale k dětem na hřišti se přidala skupina zvířat – dospělých v chlupatých kostýmech. Lev, tygr, panda, všichni vypadali jako ušmudlané pozůstatky přehlídky od Disneyho. Odehrávalo se tam nějaké předávání trofejí a děti v řadě čekaly na své ceny.

„Co to dělají?“ zeptala se Anna.

„Myslím, že dostávají medaile.“

„Jasně, to chápu, ale proč ta zvířata?“

Pokrčil jsem rameny a Anna přimhouřila oči, aby lépe viděla.

„Nelíbí se mi, jak vypadají,“ prohlásila.

„Zvířata, nebo děti?“

„Zvířata.“

Podíval jsem se na ně. V určitém světle vypadala dost hrozi-
vě, s chlupatými ústy zafixovanými v permanentním úsměvu.

„Je jich tam hodně,“ řekl jsem.

„To ano,“ odpověděla Anna obezřetně.

„Tak to riskneme?“ zeptal jsem se a zvedl se ze zdi.

„Ne,“ ozvala se Anna rozhořčeně. „Nemůžeme jen tak
přeběhnout hřiště, Robe. Jde o nějakou školní akci.“

„Za to nás nezatknu.“

„Mohli by,“ oponovala.

„No, já teda jdu,“ pronesl jsem a ohlédl jsem se v očeká-
vání, že půjde za mnou. „Lepší než tady sedět a umřít na
sluníčku.“ Rozběhl jsem se přes hřiště, ale Anna zůstala na
postranní čáře a vypadala vystrašeně, jako by sbírala odva-
hu skočit do bazénu.

V bezpečí stínu na druhé straně jsem na ni zamával, ať
přejde, a ona se opatrně rozešla. Ve snaze nevzbudit roz-
ruch se rozhodla jít, ale kvůli své nervozitě byla hrozně ná-
padná. Moderátor u mikrofonu přestal mluvit a hlavy dětí,
rodičů i zvířat se všechny otočily a zíraly na Annu.

Zdvořile se usmála s vědomím, že se na ni všichni díva-
jí, a potom se poklusem rozběhla. Ve sportovních šortkách
a blůze jim mohla připadat jako teenager, a nejspíš proto
jí ve středovém kruhu zastavil velký oranžový tygr, zavěsil
se do ní a odtáhl ji do řady dětí. Začal jsem se smát, myslel
jsem si, že uteče, ale Anna – zdvořilá, svědomitá Anna – zů-
stala v řadě a čekala na svou cenu.

Po převzetí medaile musela projít uvítacím zástupem zví-
řat. Až odsud jsem v její tváři viděl strach. S medailí kolem
krku procházela zástupem a každé zvíře měla obejmout.
I přes snahu zvířat je Anna neobjala. Dokonce se odtáhla,
když se jí medvěd pokusil položit hlavu na krk.

Jakmile bylo po všem, šly děti pozdravit své pyšné rodiče. Anna zakřiknutě přešla ke mně do stínu, tváře jasně rudé, na blůze chycené kousíčky zvířecí srsti.

„Proboha,“ řekl jsem a pořád jsem se smál. „Co jsi to vyváděla?“

Anna se začala hihňat a otřela si pot z čela. „Zpanikařila jsem. Nevěděla jsem, co mám dělat. Ten tygr mě zahnal do kouta.“

„Proč jsi prostě neodešla?“ zeptal jsem se a podal jí termosku s vodou.

„Já nevím. Stála jsem v řadě a potom... bylo moc pozdě... Přestaň se smát,“ zamračila se na mě. „Tohle není legrace.“

„Ale je.“

„No, možná trochu. Ale každopádně za to můžeš ty.“

„Jak to?“

„Protože jsi mě donutil přejít to hřiště. Jsi naprostý idiot,“ řekla a napila se vody. „Tohle je doslova moje nejhorší noční můra. Objímání na veřejnosti.“

„A se zvířaty.“

„No, tak nějak.“

Na chvíli jsme se posadili a chladili se ve stínu a tehdy jsem si uvědomil, že víc už ji milovat nemůžu. Anně nikdy nedělalo problém zasmát se sobě samotné. A já jsem věděl, že až do konce života nezapomenu na ten káravý pohled, který věnovala příliš rozpustilému medvědovi.

Seděli jsme u Camu s lahví vína a pár sendviči. Přišel další nesnesitelně horký den. Břehy jako neústupná ranní mlha zakrýval horký opar a z kavárny na nábřeží se přes vodu neslo břinkání piana hrajícího jazz.

„Odložíš tu věc ještě někdy?“ zeptala se Anna.

Zbytek studentského úvěru jsem utratil za digitální fotoaparát a pár objektivů. „Jo, jo,“ prohodil jsem a pohrával

si s nastavením, snažil jsem se přijít na to, jak změním rychlost závěrky.

„Přestaň tím na mě mířit, vážně. Připadám si jako nějaká modelka.“

„Vypadáš jako modelka,“ řekl jsem a vyfotil ji. Vyplázla jazyk a otočila se k vodě, na břehu si protahovala nohy.

„Takže, nějaký pokrok?“ zeptala se Anna nenuceně.

„V čem?“

„Myslím ve shánění práce.“

„Jo tohle,“ řekl jsem. „Rozeslal jsem pár životopisů, ale zatím se mi nikdo neozval. Chceš ještě víno?“

Anna položila ruku na svůj plastový kelímek a zavrtěla hlavou, tak jsem si nalil sám.

„Vypadáš ohledně toho všeho dost v klidu.“

Pokrčil jsem rameny. „Nebudu si s tím dělat hlavu.“

Anna našpulila rty, což dělala, když se mnou nesouhlasila. „No, jenom jsi rozeslal pár životopisů. Já jsem poslala patnáct žádostí a dostala jsem jen pět nabídek práce.“

„Co se stalo s těmi ostatními deseti?“ zeptal jsem se.

„Nevím,“ řekla a vypadala trochu nešťastně, nedošlo jí, že si dělám legraci. „Rozčiluje mě, že mi neodpověděli. Nechápu proč.“

V posledních týdnech byla trochu napružená, najednou se starala o mé plány ohledně práce. Anna měla zajištěnou práci u účetní firmy v City a začala se vyptávat. Co budu dělat dál? Půjdu s ní do Londýna a budu si hledat práci?

Vážně jsem o hledání práce moc nepřemýšlel, protože jsem dokázal myslet jenom na mapy – mapy, které byly živé a překypovaly daty, mapy, které by mohl vytvořit teenager s účtem na MySpace a s laptopem.

„Upřímně pořád doufám, že mi dopadne ten nápad s mapami,“ řekl jsem, nalil si další víno a natáhl si nohy.

Annina tvář najednou zpřísněla. „Takže o co že v té věci s mapami vlastně jde?“ zeptala se a sundala si z obličejů sluneční brýle. „Nikdy jsi mi to pořádně nevysvětlil.“

„Myslel jsem, že ano.“

„No, tak možná vysvětlil. Ale já tomu pořád nerozumím,“ pronesla, vypadala našťavaně a já jsem nechápal proč.

„No,“ začal jsem a posadil jsem se k ní čelem. „Pořád je to v začátcích, ale ten software v podstatě uživateli umožňuje vytvořit si vlastní mapu.“ Anna vypadala trochu zmateně. „Tak například si můžeš zmapovat svou cyklistickou trasu nebo kam sis šla zaběhat. Nebo své fotky můžeš nahrát na turistickou mapu, aby je viděli ostatní.“

„Dáš fotky na mapu?“

„Ano.“

Anna se ušklíbala. „To zní dost divně, ne? Proč by to někdo dělal?“

„Já nevím,“ odpověděl jsem a začal jsem být trochu podrážděný, „protože může.“

Na chvíli se mezi námi rozhostilo ticho a Anna začala strkat věci na piknik do batohu.

„Ty o mapách vůbec nic nevíš, vid?“ zeptala se. „Chci říct, lidi léta studují, aby se stali kartografy. Bratranec mého otce byl kartograf. Je to neuvěřitelně odborná práce.“

„Proč se kvůli tomuhle chováš tak divně?“

„Nechovám, Robe. Jen se ptám.“

„Nic se nezměnilo, Anno.“

„Co tím myslíš?“

„Jestli jde o tohle, pořád jdu do Londýna.“

Trochu si odfrkla. „O to nejde. S tím to nemá nic společného.“

„Tak proč tě to tolik štve?“

Neodpověděla a dál balila věci na piknik. Věděl jsem, co jí doopravdy vadí. Byl to můj plán jít do toho na vlastní

pěst. Viděla v tom riziko, odchýlení se od správného kurzu. Podle ní bych měl žádat o místo s benefity a důchodovým pojištěním. To proto jsme konec konců šli na Cambridge, proto jsme tak usilovně studovali.

„Někdy jsi nesnesitelný,“ řekla a dívala se přes řeku. „Vždycky jsi si tak neochvějně jistý, že dostaneš, co chceš.“

„A co je na tom špatného?“

„To že to tak vždycky nefunguje.“

„Zatím to tak fungovalo.“

„Co tím myslíš?“

„No, zatím se mi vydařilo všechno, na čem jsem pracoval.“

Věděl jsem, že působím arogantně, ale cítil jsem se napařený. Anna se našťavaně odvrátila a uhladila si sukni. „No, jestli víš, co děláš.“

„Proč tě to tak moc štve?“ zeptal jsem se.

„Neštve.“

„Ale jo. Zrovna teď jsi nasraná.“

Natáhla se přese mě a nalila si víno. „Jen mi to přijde impulzivní, jako by sis to nepromyslel. Zrovna jsi dostal červený diplom, Robe, firmy by tě prosily, abys k nim šel pracovat, ale ty chceš dělat tohle s mapami.“

„Správně, protože si myslím, že to můžu rozběhnout. A krom toho nechci pracovat pro nějakou firmu.“

Anna zhluboka vydechla. „Ano, to jsi vyjádřil dost jasně,“ řekla.

Dostali jsme se do slepé uličky a oba jsme seděli a pozorovali lidi na pramicích na Camu. Až na nějaké drobné hašteření tohle byla naše první hádka.

„Jde o to,“ promluvila Anna po chvíli a skoro ji nebylo slyšet.

„O co?“

„Co jsem řekla předtím. Říkala jsem, že nejde o Londýn, ale jde. Já jen chci vědět, že jdeš.“

Podíval jsem se na ni. Byla tak krásná, kolena měla cudně přitažená k hrudi a vlasy poseté semínky pampelišek.

„Samozřejmě že jdu do Londýna,“ řekl jsem a posunul jsem se k ní. „Ale je tu jedna věc.“

„Co?“

„Chci, abychom spolu bydleli. Víím, že spolu nejsme dlouho, ale chci s tebou žít.“

2

„Anno, můžeš mluvit? Tomuhle kurva neuvěříš.“ Stál jsem před zasedací místností v kanceláři na Old Street.

„Je všechno v pořádku?“ zeptala se.

Snažil jsem se mluvit potichu, protože chodba měla zdi jako z papíru. „Chtějí to. Ten software. Chtějí koupit ten zatracenej software.“

Ticho, slabé zapraskání na lince.

„Tohle není nějaký tvůj vtip, že ne, Robe?“ zeptala se Anna.

„Ne, vůbec ne. Nemůžu dlouho mluvit, ale jsou teď v zasedačce a koukají na papíry. Ani jsem to nemusel dát na trh. Prostě to chtějí. Koupí to.“

Společnost Simtech mi doporučil kamarád programátor. Rozjíždějící se firmu vedl chlapík jménem Scott, který chodil na Cambridge o pár ročníků výš.

„To je naprosto úžasné, Robe. Skvělé zprávy,“ řekla, ale jako by čekala, že jí povím něco jiného.

„A hádej, kolik za to chtějí zaplatit.“

„To nevím, ehm...“

„Jeden a půl milionu.“

Ani Anna nedokázala ovládnout své nadšení. „Jako v britských librách?“

„Ano, v librách. Pořád tomu nemůžu uvěřit.“

Anna se zhluboka nadechla a já jsem slyšel šustění, znělo to, jako by smrkala.

„Anno, jsi v pořádku?“

„Ano,“ odpověděla a trochu popotáhla. „Já prostě... já prostě nevím, co říct...“

„Já vím, já taky ne. Musíme to dneska oslavit.“

„Ano, jistě,“ řekla Anna s opatrností v hlase. „Ale stejně to nechápu. Co se vlastně stalo? Co...“

Ze zasedací místnosti jsem zaslechl vrzání, židle jezdily po podlaze a lidi vstávali.

„Anno, musím jít, ale zavolám ti za chvíli, dobře?“

„Dobře,“ řekla, „ale nedělej nic ukvapeného, Robe. Nic nepodepisuj, ano? Řekni, že to celé potřebuješ probrat s právníky.“

„Jo, jasně... mám...“

„Mluvím vážně, Robe...“

„Dobře, dobře, neboj se. Zavolám ti později...“

Ulepené horko mě zasáhlo hned, jak jsem vyšel z budovy. Na okamžik jsem se zastavil, mrkal jsem do slunečního svitu a sledoval, jak řady aut zdolávají kruhový objezd, ten veselý, špinavý kravál Londýna.

Posledních devět měsíců nebylo jednoduchých. Žili jsme v Claphamu v pronajatém přízemním bytě, za který platila Anna. Zatímco já jsem pracoval dlouho do noci – v kořínem poháněných kódovacích tazích –, Anna vstávala brzo do práce. Moc jsme se neviděli, zamávali jsme si v županu při střídání stráží – ona vstávala, já jsem si šel lehnout. Shodli jsme se na tom, že to bude jenom na chvíli. Zlepší se to, až jí skončí záúční doba a já dokončím svůj software.

Anna svoji práci milovala, pracovala v oddělení, které kontrolovalo, jak banka dodržuje finanční směrnice. Dokonale to k ní sedělo: protože sama dodržovala pravidla, věděla, kde mohla banka udělat chybu. A protože znala pravidla, věděla také, jak je obejít, znala finanční zkratky

a zadní vrátka, únikové klauzule, které se skrývaly v malém písmu. Ocenili její talent, povýšili ji a přesunuli do vedení hned během prvního půl roku.

Pořád se mi v hlavě honila spousta myšlenek a neměl jsem co dělat, a tak jsem se vydal směrem k Liverpool Street, ve stínu City jsem unikl slunci. Pokoušel jsem se dovolat Anně, ale telefon měla vypnutý, a tak jsem zapadl do hospody na pivo.

Věděl jsem, že mám pravdu. Všechna ta dvaceti a třicetihodinová kódovací sezení, spaní na podlaze pod starou dekou. Říkal jsem lidem, že chytré telefony všechno změní, a oni měli oči navrch hlavy. Ale byla to pravda. Mapy bývaly statické, věci, které jsme nosili složené v batohu nebo v autě v přihrádce na rukavice. Teď budou pořád s námi, přizpůsobené podle potřeb zákazníka, dynamické, na našich telefonech, v našich kapsách.

Pivo mě začalo uklidňovat a připadalo mi, jako by mi z ramenou spadla ohromná tíha. Takhle jsem to neplánoval – aby Anna platila nájem a půjčovala mi peníze na nový oblek. Neřekla to přímo, ale věděl jsem, co si myslí. Že bych měl jít na kurz o podnikání nebo na stáž do společnosti vytvářející hry a svůj hloupý nápad s mapami prozatím odložit.

Štvalo mě to. Protože všichni si vždycky mysleli, že to budu já, že já budu to zázračné dítě, co všechny předběhne a bude se topit v penězích. Protože jsem měl dáno. Řekl jsem lidem, že dostanu červený diplom – a získal jsem ho. Řekl jsem svým nevěřícím lektorům, že vyhraju každoroční hackovací soutěž v Cambridge – a vyhrál jsem ji, rok co rok. Jenže v Londýně to takhle nefungovalo. Zatímco Anna odlétala každé dva týdny pracovně do Ženevy, já seděl v boxerkách na gauči, koukal na *Countrylife* a dojídal zbylou rýží z fastfoodu.

Zazvonil mi telefon. Volala Anna.

„Ahoj.“

„Jsi v hospodě, že?“

„Jak jsi to uhodla?“

„Měla jsem školení a skončila jsem dřív. Chceš se sejít na Liverpool Street?“

Byl hektický čtvrteční večer. Ulice se zaplnily dojíždějícími zaměstnanci v oblecích a člověk úplně slyšel to vzrušení, že se pracovní týden chýlí ke konci. Dorazil jsem do hospody dřív než Anna a postavil jsem se do davu lidí čekajících na pití.

Viděl jsem, jak vstoupila. I když jsme žili v Londýně devět měsíců, nikdy jsem ji neviděl na vlastním území. Moc se mi líbilo ji sledovat: jak se opatrně blíží k baru, jak, což jsem věděl, propočítává, kam si nejlépe stoupnout, jak si pohrává s novými brýlemi do práce, v nichž dle vlastních slov vypadá jako sekretářka z porna.

„Ahoj,“ řekl jsem a ona se otočila a usmála. Na okamžik jsem si myslel, že mě obejmě, ale jen na mě upřeně hleděla a mrkala, jako by ji světlo bodalo do očí.

„Dlužím ti omluvu,“ řekla.

„Proč?“

„Protože jsem ti někdy nebyla zrovna oporou, nepodpořovala jsem tvůj nápad, tvůj software, a omlouvám se za to.“

„To není pravda, Anno, a navíc jsi v podstatě celou tu věc financovala tím, že jsi platila nájem...“

„Ano, ale to jsem neměla na mysli. Je hrozná to říct nahlas, ale myslím, že jsem o tobě pochybovala. Je mi to moc líto. Dost se za to stydím.“

Polkla a najednou vypadala hrozně provinile. „To je v pořádku, Anno,“ řekl jsem a chytil ji kolem pasu. „Chápu, že je někdy těžké poznat génia.“

Dloubla mě do žeber a odstrčila mou ruku. „Nebud' namyšlený. Počkat, co to sakra říkám? Namyšlenějšího chlapa jsem v životě nepotkala.“

„To bylo drsný. Dáme si něco k pití?“

Anna se toužebně zahleděla k baru. „Snažím se, ale moje útočná strategie nefunguje.“

Najednou se ke mně otočila a rozpačitě mě políbila na tvář. Byl to nevinný polibek, jaký dáte starší tetičce, ale u Anny vzácný projev náklonnosti na veřejnosti. „Slíbila jsem si, že nebudu brečet,“ hlesla, „a já své sliby držím, ale chtěla jsem ti říct, jak moc jsem na tebe pyšná. Vážně, Robe. Pracoval jsi tak tvrdě a všechen svůj úspěch si zasloužíš.“

Zrovna jsem chtěl něco říct, když jsem uviděl, jak Anna sevřela popruh tašky na laptop. Kývla směrem k baru. „Jdeme,“ řekla. „Támhle je volné místo.“

„Řekl jsi to tátovi?“ zeptala se Anna, když jsme našli stůl a já jsem jí pověděl o všem, co se dělo na schůzce.

„Jsem šťastnej jako blecha, synku. Tohle si vydělávaj fotbalisti,“ napodoboval jsem tátovu mluvu. „Ne, vážně měl velkou radost. Víš, jak dokáže být přecitlivělý.“

Poznal jsem, že se táta snaží nerozbrečet, když jsem mu to oznámil. Byl stále ještě na stanovišti taxi a čekal na zavolání. „To mě poser, synku,“ říkal pořád dokola. „To mě poser.“

Když popadl dech, svěřil se mi, jak moc je na mě pyšný. „Pořád tomu nemůžu uvěřit,“ dostal ze sebe. „Nejdřív Cambridge a teď tohle. Taxikář a uklízečka – netuším, odkud jsi to vzal, synku.“

Anna si vytáhla z tašky zápisník. „Samozřejmě mám velkou radost, ale taky mám pár otázek.“

„A jejda. Napsala sis seznam, co?“

„Samozřejmě.“ Anna otočila stránku a za ní se skvěl jejím neuvěřitelně úhledným písmem napsaný očíslovaný seznam.

„Proboha, vážně sis ho napsala.“

Trochu se začervenala. „Je to pro tebe velká příležitost, Robe. Nenechám tě ji promarnit.“

„Je to velká příležitost pro nás.“

Anna si pohrávala se slánkou a znovu se napila. „Vážně, můžeme projít můj seznam? Začínám být nervózní.“

„Nejdřív bychom měli objednat nějaké šampaňské.“

Anna pomalu a jednoznačně zavrtěla hlavou.

„Co, to jako fakt? No tak, oslavíme to.“

„Nejsem suchar, Robe. Jen tu zaplatíme pěkný majlant.“

„Proboha, Anno. Zrovna jsem vydělal jeden a půl milionu liber.“

„Já vím a je to dobře,“ ztišila hlas pro případ, že by někdo poslouchal. „A taky mě to přivádí k mé první otázce.“

„V těch nových brýlích jsi hrozně sexy,“ řekl jsem a zdvihl jsem obočí.

„Děkuji. To je od tebe moc milé. No tak, Robe. Prosím.“ Otřela ze stránky trochu prachu. „Takže, budou ti dávat plat?“

„Cože?“

„Navíc k těm penězům, budou ti dávat plat?“

Rozpomněl jsem se na schůzku. Viděl jsem ji trochu jako v mlze, ale o platu něco říkali. „Vlastně ano. Chtějí, abych pro ně tu společnost řídil.“

Anna se rozzářila. „To jsem moc ráda.“

„Počkej, máš z toho větší radost než z peněz za software?“

„Svým způsobem ano. Budeš si myslet, že jsem divná, ale pro mě znamená pravidelný příjem víc.“

„Počkej, cože?“

Anna najednou vypadala velmi vážně, jako na sezení s klientem. „Vážně ano. Podívej, náhle zbohatnout je skvěle-

lé, ale je to fond, který se bude jenom zmenšovat. Zatímco pravidelný příjem je fond, který se po čase zvětšuje.“

„To asi dává smysl.“

„Jedna z mnoha výhod toho mít za přítelkyni účetní,“ usmála se Anna a otočila na další stránku. „Tak, můžu projít zbytek svého seznamu?“

Dům Anniných rodičů podivně páchl zatuchlinou: připomínalo mi to naftalín a jasmínem parfemované kapesníky, jaké si staří lidé dávají do šuplíků.

Seděli jsme a jedli skoro mlčky, jen hodiny zlověstně tikaly a příbory jezdily po kostním porcelánu. Jídlo představovalo nabubřelou přehlídku zmraženého krocana, kašovitě rozvařené zeleniny a sklenice sherry, o níž Anna řekla, že ji vytáhli na moji počest.

„A jak se má tvůj otec, Roberte?“ zeptal se Annin otec a položil vidličku. Měl na sobě obnošený trojdílný šedý oblek otrhaný kolem švů.

„Má se dobře, děkuji. Jo, pořád řídí taxík. I když zdravotně na tom teď úplně dobře není. Zlobí ho cukrovka.“

Annin otec na to nijak neodpověděl a jenom se upřeně díval do talíře.

Poslední troje Vánoce jsme trávili u mého otce. Anniným rodičům jsme tvrdili, že kvůli vzdálenosti. Romford byl o hodně blíž a táta byl úplně sám. Ale letos jsme se, především kvůli Anninu smyslu pro povinnost, rozhodli zajet k nim do vesničky na suffolském pobřeží.

„A on bude Vánoce trávit sám?“

„Néé, půjde na večeri ke svému nejlepšímu kámoš... nejlepšímu kamarádovi, Stevenovi.“

„To je Malý Steve?“ zeptala se Anna a trochu se uculovala. Říkala, že ji vždycky pobaví, jak se před jejími rodiči snažím mluvit jako snob.

„Jo, Malý Steve. Ale bude v pohodě. Udělal si radost a koupil si televizi s velkou obrazovkou a my jsme mu předplatili sportovní kanál, takže se bude mít jako prase v...“ Skoro jsem se zadusil růžičkovou kapustou. „Takže ano, je vážně spokojený...“

Anna na druhé straně stolu zadržovala smích a elegantně si cucla sherry.

„Tyhle nové televize jsou drahé, ne?“ zeptala se Annina matka a otřela si ústa ubrouskem. Jako vždy na sobě měla kostkovaný kostým, vypadala jako přísná přestárlá guvernantka. Z nějakého důvodu servírovala jídlo v gumových rukavicích a ruce pod nimi měla úplně bílé, jako by si je vydrhla drátěnkou.

„No, má ji na splátky,“ odpověděl jsem. „Dostal jednu z těch vánočních nabídek s nulovým úrokem.“

Ticho. Všichni jsme poslouchali tikot hodin, vítr a bubnování deště na okenní tabulku.

„My jsme se nikdy nezadlužili, Janet, že ne? Nikdy jsme neměli hypotéku, ani jsme si nic nekoupili na úvěr. Afričané vás v tomhle ohledu hodně naučí.“

Zdvořile jsem se usmál. No, chtělo se mi říct, to bude tím, že vám církev dala dům a za posledních třicet let jste si nekoupil ani košili.

Anna mi vyprávěla, že kdysi býval její otec geniální. Živelný. Ve svahilštině mu říkali daktari, doktor. Ve vesnici byl v první řadě kněz a v druhé doktor, ale taky technik, soudce a prostředník při urovnávání sporů. Ve všech vesnicích, kde napříč Keňou žili, se k němu chovali jako ke šlechticovi.

Ale byly tam trable, řekla Anna. Tohle slovo použila. Trable. Aféry s místními, s dcerami víry. Nakonec už to církev nemohla přehlížet, a tak v tichosti rodinu požádala, aby se vrátili domů.